

Seminarium doktoranckie

Metodyka pracy naukowej
– etap doktoratu

Plan

- Wymagania ustawowe
- Wymagania zwyczajowe
  - opinia promotora i recenzje
- Egzaminy doktorskie

USTAWA

z dnia 14 marca 2003 r.

o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki

Dz.U. z 2003 r. Nr 65, poz. 595; z 2005 r. Nr 164, poz. 1365.

Art. 1.

1. Stopniami naukowymi są stopnie doktora i doktora habilitowanego określonej dziedziny nauki w zakresie danej dyscypliny naukowej.

Art. 12.

1. Stopień doktora nadaje się osobie, która:

- 1) posiada tytuł zawodowy magistra, magistra inżyniera, lekarza lub inny równorzędny;
- 2) zdała egzaminy doktorskie;
- 3) przedstawiła i obroniła rozprawę doktorską.

**(NOWA) USTAWA
z dnia 4 lutego 2011 r.**

**o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw
(JESZCZE NIE OBOWIĄZUJE)**

Art. 13a. 1. W szczególnych przypadkach, uzasadnionych najwyższą jakością osiągnięć naukowych, stopień doktora można nadać osobie, która posiada co najmniej tytuł zawodowy licencjata, inżyniera lub równorzędny i uzyskała „Diamentowy Grant” w ramach programu ustanowionego przez ministra właściwego do spraw nauki oraz spełniła warunki określone w art. 12 ust. 1 pkt 2–4 i ust. 2 oraz art. 13.

(NOWA) USTAWA

z dnia 4 lutego 2011 r.

o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw
(JESZCZE NIE OBOWIĄZUJE)

Art. 14a. 1. Przewody doktorskie mogą być przeprowadzane wspólnie, na podstawie porozumienia, przez rady jednostek organizacyjnych szkół wyższych lub innych jednostek organizacyjnych, w tym także zagranicznych, jeżeli posiadają one uprawnienia do nadawania stopnia doktora.

2. W przypadku szkoły wyższej stroną porozumienia, o którym mowa w ust. 1, jest szkoła wyższa, której jednostki posiadają uprawnienia do nadawania stopnia doktora.

(NOWA) USTAWA

z dnia 4 lutego 2011 r.

**o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw
(JESZCZE NIE OBOWIĄZUJE)**

3. W przypadku gdy przewód doktorski jest prowadzony wspólnie z inną szkołą wyższą lub inną jednostką organizacyjną, w tym zagraniczną, czynności przewodu doktorskiego, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 1, 2 i 5, kończą się uchwałami podejmowanymi w trybie określonym w porozumieniu, z zachowaniem przepisu art. 14 ust. 2 pkt 4.
4. W przypadku, o którym mowa w ust. 3, uprawnienie do podejmowania uchwał, o których mowa w art. 14 ust. 2 pkt 3 i 4, przysługuje komisji powołanej przez rady jednostek prowadzących przewód doktorski.
5. Jednostki, o których mowa w ust. 1, wydają osobie, której nadano stopień doktora, wspólny dyplom według wzoru określonego w porozumieniu i zawierającego niezbędne elementy określone w przepisach wydanych na podstawie art. 31 pkt 7.

(NOWA) USTAWA

z dnia 4 lutego 2011 r.

o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw
(JESZCZE NIE OBOWIĄZUJE)

Art. 11. 2. Warunkiem wszczęcia przewodu doktorskiego jest posiadanie wydanej lub przyjętej do druku publikacji naukowej w formie książki lub co najmniej jednej publikacji naukowej w recenzowanym czasopiśmie naukowym o zasięgu co najmniej krajowym, lub w recenzowanym sprawozdaniu z międzynarodowej konferencji naukowej lub publiczna prezentacja dzieła artystycznego

Egzaminy doktorskie

2. Egzaminy doktorskie są przeprowadzane w zakresie:

1) dyscypliny podstawowej odpowiadającej tematowi rozprawy doktorskiej;

2) dyscypliny dodatkowej;

3) języka obcego nowożytnego.

- Nowa Ustawa: posiada certyfikat potwierdzający znajomość nowożytnego języka obcego, określony w przepisach wydanych na podstawie art. 31 pkt 5.

Uprawnienia do nadania doktoratu

Art. 14.

1. Przewód doktorski przeprowadza i stopień doktora nadaje:

- 1) w szkole wyższej - rada wydziału lub rada innej jej jednostki organizacyjnej;
- 2) w innej placówce naukowej - rada naukowa.

Przewód doktorski

2. Czynności przewodu doktorskiego kończą się uchwałami rady jednostki organizacyjnej w przedmiocie:

- 1) wszczęcia przewodu doktorskiego i wyznaczenia promotora;
- 2) wyznaczenia recenzentów;
- 3) przyjęcia rozprawy doktorskiej i dopuszczenia jej do publicznej obrony;
- 4) przyjęcia publicznej obrony rozprawy doktorskiej;
- 5) nadania stopnia doktora.

(NOWA) USTAWA

z dnia 4 lutego 2011 r.

o zmianie ustawy – Prawo o szkolnictwie wyższym, ustawy o stopniach naukowych i tytule naukowym oraz o stopniach i tytule w zakresie sztuki oraz o zmianie niektórych innych ustaw

Art. 13

Powtarza ust. 1, 2 i 3 Ustawy z z dnia 14 marca 2003 r.

(JESZCZE NIE OBOWIĄZUJE)

ROZPRAWA DOKTORSKA

Ust. 1

Rozprawa doktorska, przygotowywana pod opieką promotora albo pod opieką promotora i promotora pomocniczego, o którym mowa w art. 20 ust. 7, powinna stanowić oryginalne rozwiązanie problemu naukowego lub oryginalne dokonanie artystyczne oraz wykazywać ogólną wiedzę teoretyczną kandydata w danej dyscyplinie naukowej lub artystycznej oraz umiejętność samodzielnego prowadzenia pracy naukowej lub artystycznej.

Ust. 2

Rozprawa doktorska może mieć formę maszynopisu książki, książki wydanej lub spójnego tematycznie zbioru rozdziałów w książkach wydanych, spójnego tematycznie zbioru artykułów opublikowanych lub przyjętych do druku w czasopismach naukowych, określonych przez ministra właściwego do spraw nauki na podstawie przepisów dotyczących finansowania nauki, jeżeli odpowiada warunkom określonym ust. 1.

Ust. 3

Rozprawę doktorską może stanowić praca projektowa, konstrukcyjna, technologiczna lub artystyczna, jeżeli odpowiada warunkom określonym w ust. 1.

Ust. 4

Rozprawę doktorską może także stanowić samodzielna i wyodrębniona część pracy zbiorowej, jeżeli wykazuje ona indywidualny wkład kandydata przy opracowywaniu koncepcji, wykonywaniu części eksperymentalnej, opracowaniu i interpretacji wyników tej pracy, odpowiadający warunkom określonym w ust. 1.

Ust. 5

Za zgodą rady jednostki przeprowadzającej przewód, rozprawa doktorska może być przedstawiona w języku innym niż polski.

Ust. 6

Rozprawa doktorska powinna być opatrzona streszczeniem w języku angielskim, a rozprawa doktorska przygotowana w języku obcym również streszczeniem w języku polskim. W przypadkach, gdy rozprawa doktorska nie ma formy pisemnej powinna być opatrzona opisem w języku polskim i angielskim.

Nieprzyjęcie rozprawy doktorskiej

3. Nieprzyjęta rozprawa doktorska nie może być podstawą do ubiegania się o nadanie stopnia doktora w innych jednostkach organizacyjnych.
4. Jeżeli osoba ubiegająca się o nadanie stopnia doktora w wyznaczonym terminie nie przystąpi do egzaminów doktorskich albo nie przedstawi rozprawy doktorskiej, rada jednostki organizacyjnej może podjąć uchwałę o zamknięciu przewodu doktorskiego.

Opinia promotora

Prezentuje pracę

- 1. ogólnie
- 2. nie musi wytykać błędów
- 3. przedstawia doktoranta (krótko)

Recenzja doktorska (prof. A.B.Stępień)

1. Charakterystyka formalna

- język
- struktura
- temat

2. Ocena merytoryczna (immanentna - czy zrealizował swoje zamierzenia; transcendentna - czy teza jest prawdziwa, argumentacja prawidłowa, temat ważny i nowy)

- czy temat jest ważny
- czy ukazuje stan badań (erudycja)
- nowość pracy (traktowana b. szeroko)

Novum pracy doktorskiej

- - nowość pracy (traktowana b. szeroko)
  - • nowa teza
  - • nowa argumentacja
  - • uporządkowanie wiadomości na dany temat
  - • usytuowanie na nowym tle

Schemat pracy naukowej

Wstęp

- Przyczyny podjęcia tematu i jego uzasadnienie
- Stan badań
- Podział materiału
- Metoda pracy
- Cele badawcze

Schemat pracy naukowej

Rozdziały

- Obowiązuje podział logiczny (rozdziały są zbiorami rozłącznymi, lecz całkowicie mieszczącymi się w temacie; to samo dotyczy podrozdziałów w relacji do rozdziałów)
- Pożądane jest zachowanie proporcji rozdziałów i podrozdziałów

Schemat pracy naukowej

Zakończenie

- Podsumowanie (unikać streszczenia!)
- Wnioski (nawiązujemy do celów badawczych)
- Perspektywy badawcze

Opis bibliograficzny

Polska Norma: PN-73/N-01152.

Opis bibliograficzny. Postanowienia ogólne.
Wyd. 2 Warszawa, Wydawnictwa
Normalizacyjne „Alfa” 1984.

Kolejność opisu

- 1 - nazwa autora lub autora wyboru (przy antologiach),
- 2 - tytuł i podtytuły opisywanego dzieła,
- 3 - nazwa redaktora naukowego (przy pracach zbioro-wych),
- 4 - oznaczenie wydania,
- 5 - numer tomu,
- 6 - miejsce wydania,
- 7 - nazwa wydawcy (nie obowiązkowo)
- 8 - rok wydania,
- 9 - liczba stron,
- 10 - nazwa i numer serii.

Przygotowanie merytoryczne

- A. Wybór tematu
- B. Wybór metody
- C. Dokumentacja
- D. Sporządzanie bibliografii
- E. Lektura
  - 1. Czytanie inteligentne
  - 2. Notowanie
- F. Fiszki
- G. Cytaty
- H. Przypisy

Redakcja pracy

- A. Styl pracy
- B. Wstęp
- C. Rozwinięcie
- D. Zakończenie
- E. Spis treści
- F. Indeksy
- G. Aneksy
- H. Przedmowa
- I. Graficzny układ pracy

Obrona doktorska

- Prezentacja Doktoranta przez Promotora
- Autoreferat doktoranta
  - Tezy (nie streszczenie!)
  - Krótko (prezentacja; konspekt)
- Recenzje
- Odpowiedzi (recenzentom, członkom Rady, gościom)
- Głosowanie
- Obiad (kolejność przemówień)
  - Podziękowanie Doktora

Obrona doktorska

Artur Andrzejuk

23/06/2010 12:34

Obiad doktorski

Artur Andrzejuk

Uroczysta promocja

Przysięga doktorska

- Primum, Vos huius Athenaei, in quo summum in respectivis scientiae disciplinis studiis gradum ascenderitis, piam perpetuo memoriam habituros eiusque res ac rationes, quoad poteritis, adiuturos;
- Deinde, honorem eum, quem in Vos collaturi sumus, integrum incolumemque servaturos neque umquam pravis moribus aut vitae infamia commaculatuos;
- Postremo, Vos studia sua impigro labore culturos et provecturos non sordidi lucri causa nec ad vanam captandam gloriam, sed quo magis veritas propagetur et lux eius, qua salus humani generis continetur, clarius effulgeat.

- najpierw, że Uczelnię naszą która doprowadziła Was do tego wysokiego stopnia wiedzy w zakresie nauk humanistycznych zawsze będziecie mieli we wdzięcznej pamięci oraz, w miarę możliwości będziecie ją wspomagali w jej sprawach i poczynaniach,
- następnie, że godności, którą Wam nadano, nie splamiecie niegodziwymi postępkami ani ściąganiem na siebie niesławy,
- wreszcie, że z zamięowaniem pracując usilnie będziecie rozwijali i pomnażali naukę, nie dla pospolitej korzyści czy próżnej chwały, lecz aby coraz lepiej ukazywać prawdę, od której zależy szczęśliwa przyszłość rodzaju ludzkiego.

2